

Szent bolondok

HANGÉRIEN RIPABLIK

KÁCSOR ZSOLT

Kimentem kedd este a Parlament elé, hogy megnézzem a fehérbe öltözött szent bolondokat. Ültek, térdeltek, imádkoztak ott a szent bolondok, és tényleg csend volt, fehér csend, ahogy jó előre meghirdették. Fehér csend a politika sötétségbe borult szentélye előtt. Néha megkondult a lélekhang, olyankor összereztem, azt hittem, valaki meghalt. A tornyos, csúcsos, kupolás, politikai nagy sírbolt előtt ültek fehérben a szent bolondok, és arra emlékeztek, hogy hatvankét éve ezen a napon, június 16-án végezték ki azt az embert, akit harmincegy évvel később ugyanezen a napon temettek újra. Olyan nagy csend volt a téren, hogy amikor este nyolc órakor, a gyertyagyújtás időpontjában egy szivárvány diadalíve tűnt fel az égen, hallani lehetett, ahogy fotonról fotonra összeáll a fény.

A szivárvány tégláról téglára, színről színre, egyik pillanatról a

A fehérbe öltözött emberek megfordultak, és az eget nézték, biztosan azt hitték, hogy ez valamiféle jel

másikra épült, nyújtózkodott, magasodott, majd recsegett, ropogott, aztán kifeszült a fény, és néhány percre úgy maradt. Ekkor lehetett fényképezni. A fehérbe öltözött emberek megfordultak, és az eget nézték, biztosan azt hitték, hogy ez valamiféle jel. Ott állt közöttük az a Lev Nyikolajevics Miskin nevű orosz herceg is, aki ugyancsak fehérben érkezett egy nagyregényből, s aki szintén a szivárványt bámulta, pedig most ő maga volt a jel a sötét hallgatásba burkolózott épület előtt, amely az elmúlt száz évben annyi szent bolondot látott már, hogy újabban egyik sem érdeklí. A magyar Parlament közönyösen és érzéketlenül hallgatott, olyan volt, mint egy saját magába zárt, megdermedt szikla, amely a történelem előtti időkből emlékszik még a cseppfolyós halmazállapotra.

Nem kétséges, hogy a halálos ítélete kihirdetésének pillanatában változott szent bolonddá az a magyar miniszterelnök is, akit a szent bolondsága miatt másnap hajnalban akasztani vittek a saját magába zárt, megdermedt sziklából. Így

lehetett. Ő is szent magyar bolond lett, még ha nem is sok időre. Csak addig, míg egy szivárvány tündökölt az égen. Az sem kétséges, hogy az a bizonyos orosz herceg, aki Lev Nyikolajevics Miskin néven jár közöttünk, ő is ott volt a hatvankét évvel ezelőtt véget ért tárgyaláson, majd a halálra ítélt miniszterelnök elé állt, mintha meg akarná védeni attól, ami másnap hajnalban bekövetkezik.

De a szent bolondok nem tudnak megvédeni semmitől. Ők csak jelek. Csak tűnékeny, fehér árnyak, amelyeknek az a dolguk, hogy tűnékeny, fehér árnyak legyenek. Nem valók másra. Arra valók, hogy némán odaüljenek egy sötét alakzat elé, és ott legyenek, amikor az kitör. A sötét alakzat már tíz éve hallgat megdermedve, magába fúlva, lefojtva, mint egy alvó vulkán, amely álmában már fortyog, de életető levegőhöz még nem jutott.

Ott járkal a fehérbe öltözött Lev Nyikolajevics Miskin herceg a Parlament épülete előtt, és nyitogatni próbálja a kapukat. Nincs egyedül, mert ott áll mellette a hatvankét éve meggyilkolt ember, fehér halotti leplet visel, és csak az alkalmas pillanatra vár, hogy újra elfoglalhassa hivatalát.